

Nr 15.

Ankom till riksdagens kansli den 27 januari 1931 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse för banförmannen vid statens järnvägar Jonas Jonsson från skyldighet att gälda vissa skadestånds- och ersättningsbelopp.

(4:a avd.)

I en till riksdagen den 14 januari 1931 avlåten, till statsutskottet hänvisad proposition, nr 22, har Kungl. Maj:t, under åberopande av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att banförmannen vid statens järnvägar Jonas Jonsson må befrias från honom jämlikt Nordmalings och Bjurholms tingslags häradsrätts utslag den 10 april 1930 åliggande skyldighet att till järnvägsstyrelsen utgiva skadestånd med 415 kronor och ersättning för rättegångskostnader med 100 kronor samt att ifrågavarande belopp må ur järnvägsstyrelsens räkenskaper avskrivas.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

Den 19 juni 1929 inträffade å statsbanelinjen Hörnsjö—Vännäs en sammanstötning mellan en i riktning från Hörnsjö framförd motordressin och ett från Vännäs avsänt extratåg. Därvid dödades en arbetare, som medföljde å dressinen. Dressinen förstördes, varjämte mindre skador uppstodo å tågets lokomotiv. Såsom förare å dressinen tjänstgjorde vid tillfället nyssnämnde banförmannen Jonas Jonsson.

Sedan allmän åklagare vid Nordmalings och Bjurholms tingslags häradsrätt yrkat ansvar å Jonsson för vållande till sammanstötningen ävensom för vållande till annans död, dömde häradsrätten genom utslag den 10 april 1930, vilket vunnit laga kraft, Jonsson jämlikt 25 kap. 17 § strafflagen, jämförd med samma kapitels 22 § första stycket ävensom § 37 mom. 1 i 1924 års säkerhetsordning vid statens järnvägar, att för försummelse i tjänsten böta 75 kronor till kronan, varemot yrkandet om ansvar för vållande till annans död ogillades. På yrkande av järnvägsstyrelsen förpliktades Jonsson tillika att ersätta styrelsen dels med 400 kronor för den förstörda dressinen och 15 kronor för skadorna å lokomotivet, dels ock styrelsens rättegångskostnader med 100 kronor jämte lösen för häradsrättens protokoll i målet.

Järnvägsstyrelsen lämnar beträffande omständigheterna i ärendet följande redogörelse:

Jonsson, som förestod ett arbetslag på sex man, hade den 18 juni 1929 av bannmästaren i Hörnsjö erhållit order att påföljande dag med sitt arbetslag i god tid begiva sig till angiven plats å linjen Pengsjö—Vännäs för att verkställa nödiga förarbeten för banvallens utgrävning därstädes.

Jonsson har uppgivit, att han i god tid före klockan 5.30 i bantelefonen ringt till Vännäs station för att efterhöra, om linjen vore fri. Han hade emellertid icke erhållit något svar från Vännäs, oaktat stationen varit öppen för tågklarartjänst. Ehuru Jonsson visste, att något ordinarie tåg icke vore att vänta, ville Jonsson dock försäkra sig om, att linjen vore fri. Han ringde därför ånyo upp Vännäs men erhöll icke heller nu något svar. Under tiden hade arbetslaget samlats med undantag av en man, vilken lät vänta på sig tio minuter. Även denna tid använde Jonsson för att upprepade gånger ringa till Vännäs. Icke heller på dessa ringningar erhöles något svar. Då arbetarna i laget nu påyrkade, att man skulle begiva sig av till arbetsplatsen, för att man skulle kunna hinna utföra de förberedelser, som borde utföras, innan det från Vännäs klockan 7.23 avgående tåget skulle passera platsen, hade Jonsson låtit arbetarna taga plats å dressinen samt med densamma begivit sig av norrut mot arbetsplatsen. Då Jonsson icke erhållit svar på sina telefonpåringningar till Vännäs, hade Jonsson med spänd uppmärksamhet givit akt på linjen framför sig. Då man färdats omkring fem kilometer samt kommit in i en skarp kurva med skärning, hade Jonsson fått se det från Vännäs kommande extratåget samt därvid genast kopplat från motorn samt slagit till bromsarna. Omedelbart därpå hade dressinen emellertid sammanstött med lokomotivet.

Utskottets
yttrande.

Med tagen hänsyn till de säregna omständigheter, varunder ifrågavarande olycka inträffade, och de billighetskäl, som otvivelaktigt kunna åberopas för Jonssons befrielse från den ådömda skadeståndsskyldigheten, får utskottet tillstyrka Kungl. Maj:ts förevarande förslag.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må medgiva,

a) att banförmannen vid statens järnvägar Jonas Jonsson må befrias från honom jämlikt Nordmalings och Bjurholms tingslags häradsrätts utslag den 10 april 1930 åliggande skyldighet att till järnvägsstyrelsen utgiva skadestånd med 415 kronor och ersättning för rättegångskostnader med 100 kronor;

b) att ifrågavarande belopp må ur järnvägsstyrelsens räkenskaper avskrivas.

Stockholm den 27 januari 1931.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: se under utlåtande nr 11.